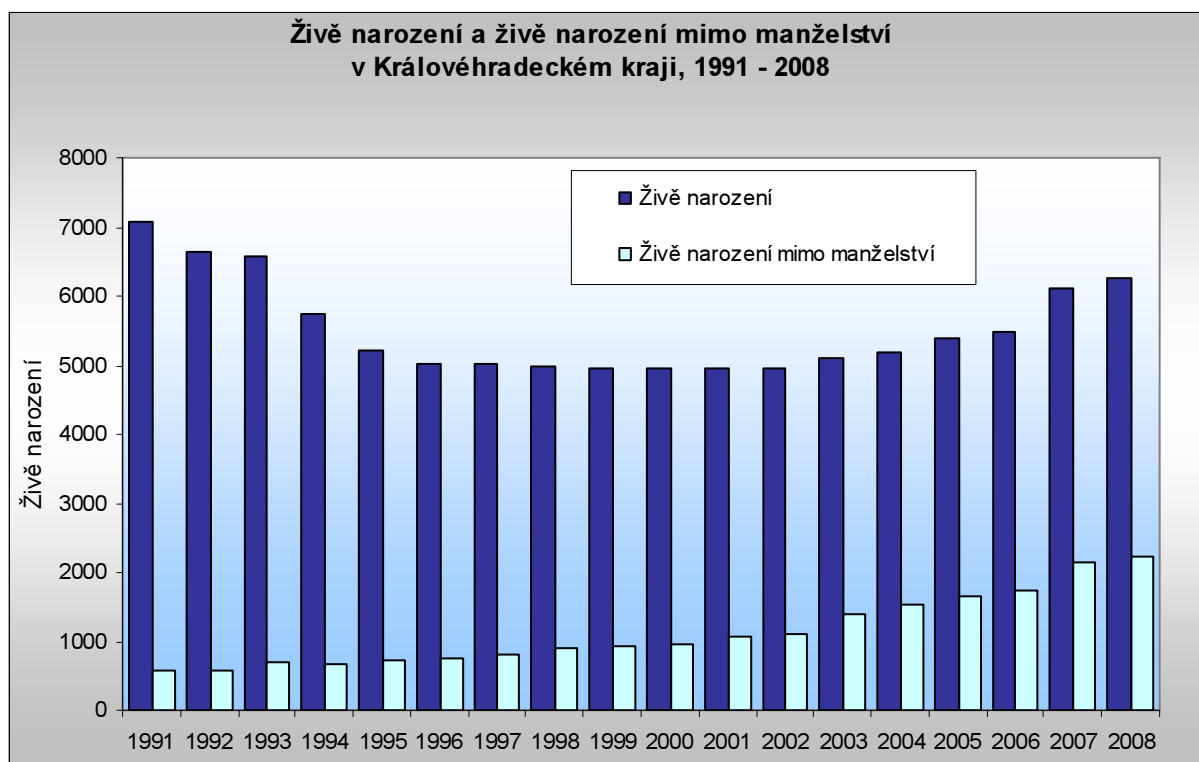

Vývoj obyvatelstva Královéhradeckého kraje

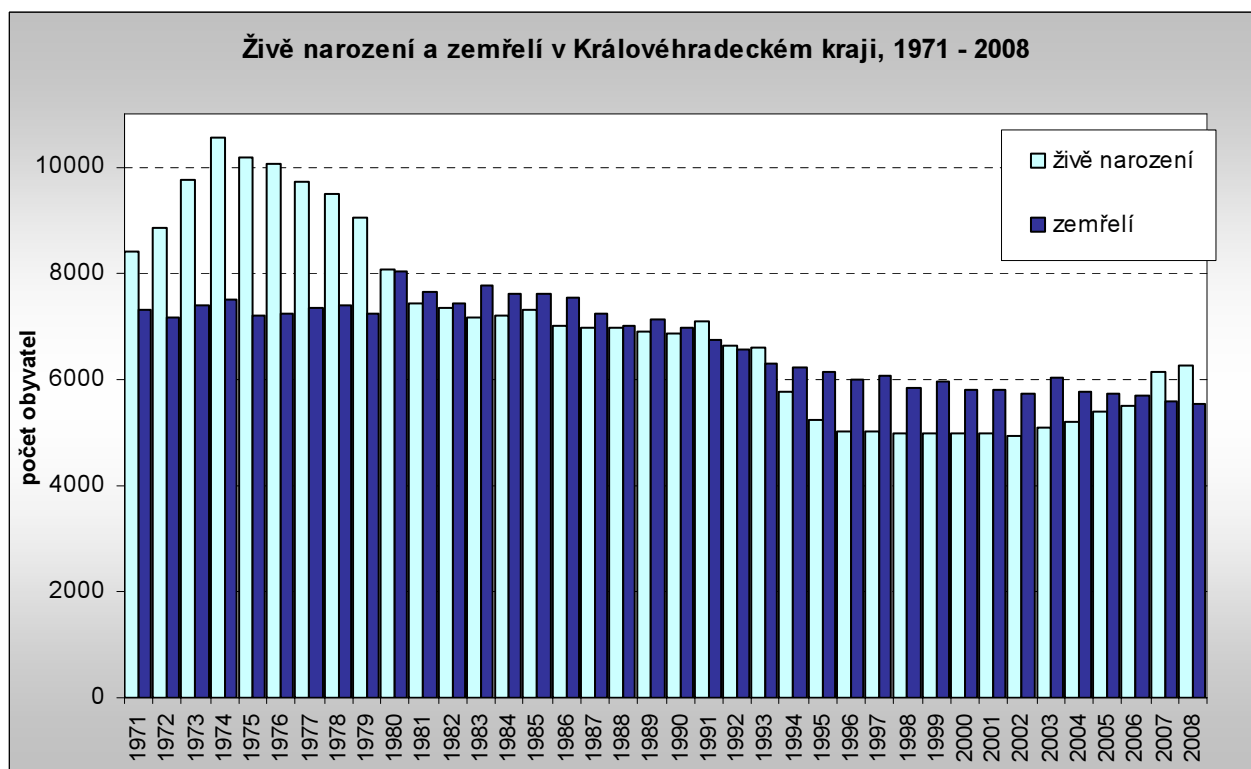
V roce 2008 pokračoval v kraji příznivý vývoj porodnosti, což při téměř stabilní úmrtnosti znamenalo stejně jako v roce předchozím dosažení přirozeného přírůstku počtu obyvatel kraje. Potvrzují se tak předpoklady demografického vývoje z počátku 90. let, kdy se změnilo chování mladé generace a došlo k odklání manželství (či jiné formy partnerského soužití) a rodičovství do pozdějšího věku. Svou plodnost stále realizují ženy silných populačních ročníků ze 70. let, což se po roce 2002 projevuje zvyšováním počtu narozených dětí. I přes tento vývoj má rozhodující význam pro zvyšování počtu obyvatel kraje stěhování. Demografický vývoj v Královéhradeckém kraji odpovídal celorepublikovým tendencím.

Z výsledků předběžné statistické bilance dosáhl **celkový počet obyvatel Královéhradeckého kraje k 31. 12. 2008 celkem 554 520 osob**, z toho ženy tvořily 51 % obyvatel (tj. 282 717 osob). Během roku 2008 převýšil počet narozených dětí počet zemřelých o 728 osob, důsledkem stěhování přibylo v kraji 1 580 osob. Počet obyvatel se tak od počátku roku 2008 **zvýšil o 2 308 osob**, celkový i přirozený přírůstek byl zaznamenán ve všech okresech kraje.

V roce 2008 se v kraji narodilo 6 254 dětí, což je o 132 dětí více než v předchozím roce a je to zároveň **nejvyšší počet narozených dětí za posledních 15 let..** Mimo manželství se narodilo téměř 36 % z celkového počtu živě narozených. Neprovdanou matku mělo o 101 novorozenců více než v roce 2007, kdy byl tento meziroční nárůst nejvyšší (téměř o 400 dětí). a za posledních 15 let se jejich podíl více než trojnásobil, za posledních 10 let zdvojnásobil.. Zvýšení počtu narozených se odrazilo ve zvýšení porodnosti, která svou hodnotou 11 živě narozených dětí na 1 000 obyvatel středního stavu odpovídala republikovému průměru a tato hodnota byla v pořadí sedmá mezi kraji (spolu s kraji Jihočeským a Plzeňským).

V kraji zemřelo v roce 2008 celkem 5 526 osob, což je o 60 méně než v roce předchozím a úmrtnost 10,0 ‰ byla nepatrně nižší než činil průměr za ČR a tato hodnota byla v mezikrajském srovnání pátá nejvyšší spolu s kraji Hl. město Praha, Jihočeský a Olomoucký. V dlouhodobém vývoji je úmrtnost stabilní a pohybuje se mezi 10 a 11 osobami na 1 000 obyvatel po roce 1995 a v předchozích letech do roku 1990 již dosahovala hodnot přes 11 a 12 ‰.

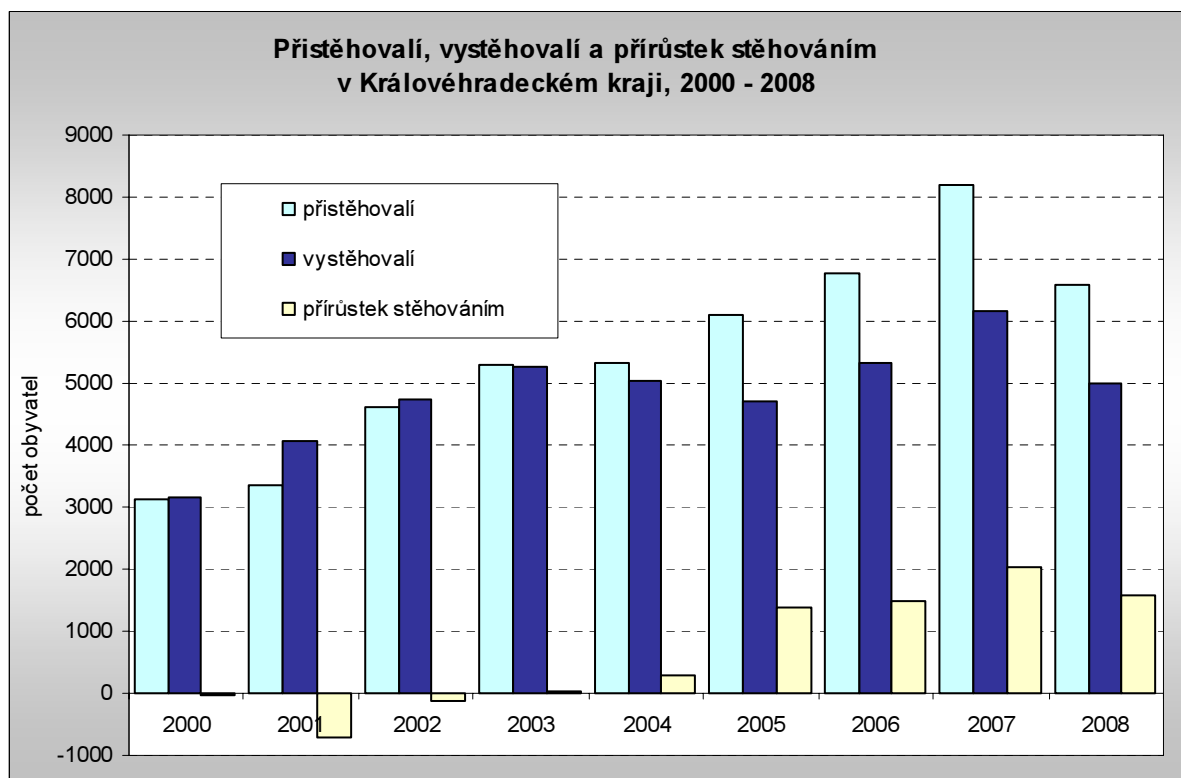
Nejčastějšími příčinami úmrtí zůstávají **nemoci oběhové soustavy a novotvary**. Ve srovnání s předchozím rokem se **zvýšil počet zemřelých na novotvary** (o 1,4 %, tj. o 64 osob). Podíl této příčiny úmrtí na celkovém počtu zemřelých se zvýšil na 27,3 %, což je o 4,4 procentního bodu více než v roce předchozím. Z celkového počtu novotvarů se z 98,3 % se jednalo o zhoubné novotvary, z toho průdušek a plic pětina a tlustého střeva 7,9 %. K poklesu **došlo naproti tomu u počtu zemřelých na nemoci oběhové soustavy** (-1,1 %).

Migrace je významným faktorem populačního vývoje regionu. **Pro změnu počtu obyvatel kraje zůstává rozhodující stěhování**, významná složka prostorového pohybu obyvatelstva. Stěhování je chápáno jako změna trvalého pobytu. Pokud k této změně dojde v rámci území ČR hovoříme o vnitřním stěhování, při změně za hranice státu hovoříme o zahraničním stěhování. A právě zahraniční stěhování má pro přírůstek počtu obyvatel rozhodující význam. Podíl cizinců dosáhl v Královéhradeckém kraji v roce 2008 tři procenta, v předchozím roce to bylo 2,8 %, v roce 2006 2,4 % a tento podíl se každoročně mírně zvyšuje.

Od roku 2005 není stěhování sledováno prostřednictvím statistických hlášení, ale údaje jsou přebírány na základě dohody s Ministerstvem vnitra z centrálního registru obyvatel. Zde však nejsou podchyceny údaje o důvodech stěhování a vzdělání osob, které se stěhují. Z údajů do roku 2004, kdy byly k dispozici, převládá bytový důvod a následování rodinného příslušníka.

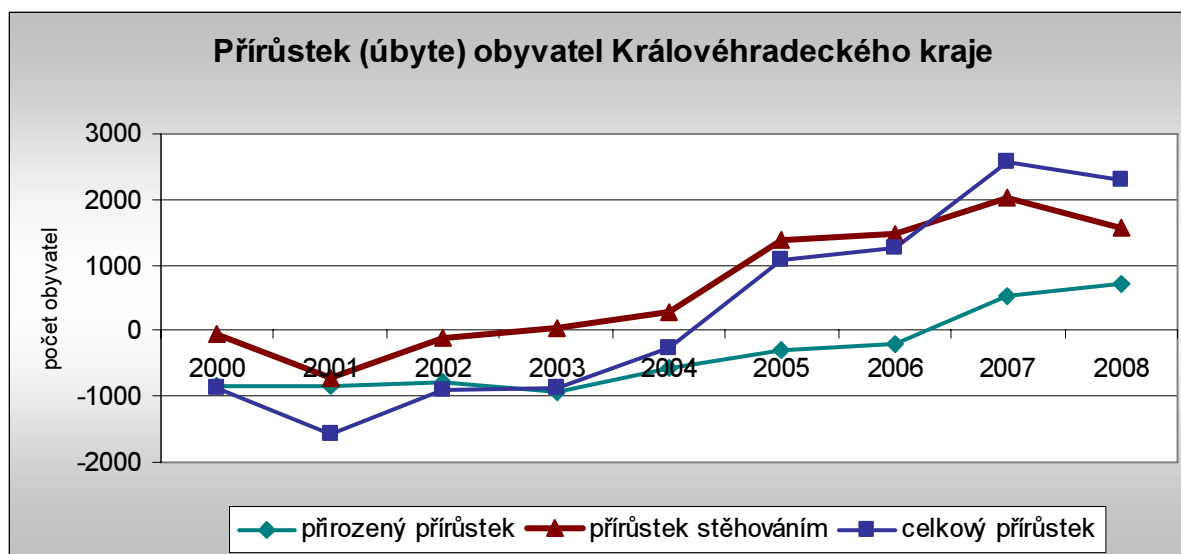
Objem stěhování za hranice kraje se stále zvyšuje. Od roku 2001 mělo na toto zvýšení vliv i sledování stěhování cizinců s dlouhodobým pobytem, což se projeвило především v nárůstu počtu přistěhovalých.

Do kraje se během roku 2008 **přistěhovalo 6 595 osob**, z toho 2 472 osob z ciziny (37 %) a naopak **vystěhovalo 5 015 osob**, z toho 112 osob do ciziny (2 %). Bylo tak dosaženo aktivního salda zahraničního stěhování ve výši 2 360 osob (rozdíl mezi přistěhovalými z ciziny do kraje a vystěhovalými z kraje do ciziny). Mezi přistěhovalými do kraje převládali podle státního občanství Ukrajinci (870 osob), Vietnamci (325 osob), Moldavané (203 osob) a Slováci (200 osob). Saldo vnitřní migrace (v rámci České republiky) dosáhlo v roce 2008 záporné hodnoty, a to ve výši -780 osob.

Vývoj přirozené měny a migrace se odráží v počtu a složení obyvatel kraje. Ke konci roku 2008 žilo v Královéhradeckém kraji 554 520 obyvatel. Meziročně se celkový počet obyvatel zvýšil o 2 308 osob, což bylo o více než pětinu (453 osob) méně než v roce 2007, kdy kraj zaznamenal od roku 2000 nejvyšší celkový přírůstek. **Na celkovém přírůstku se přirozený přírůstek podílel 31,5 %** a proti předchozímu roku je to zvýšení podílu přirozeného přírůstku o téměř 11 procentních bodů. Přirozený úbytek obyvatel od roku 2000 byl zastaven k počátku roku 2007, kdy v 1. čtvrtletí již došlo k přírůstku obyvatel přirozenou měnou.

Ve sledovaném období let 2000 až 2008 došlo k přírůstku obyvatel v Královéhradeckém kraji v důsledku stěhování od roku 2003. Nejvyšší hodnoty zaznamenal přírůstek stěhováním v roce 2007, kdy se na celkovém přírůstku podílel téměř 80 %. V roce 2008 to bylo již jen 68,5 %.

Z hlediska pohlaví se struktura obyvatelstva nemění, podíl žen v populaci je stabilní a přibližuje se 51 %. Na 100 mužů připadaly 104 ženy. Tento poměr, označovaný jako index maskulinity, je rozdílný v jednotlivých věkových skupinách. Vlivem vyššího podílu chlapců na narozených dětech je v nižších věkových skupinách vyšší podíl mužů, postupně dochází k vyrovnání a vlivem rozdílné úmrtnosti mužů a žen ve středním věku začínají ženy početně převyšovat muže.